

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce X. X. X., nar. X
státní příslušností X
bytem X
zastoupený Mgr. Martinou Sklenskou, advokátkou
sídlem Moravské náměstí 754/13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 2. 2025, č. j. OAM-106/ZA-ZA11-HA15-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se žalobou podanou dne 31. 3. 2025 k Městskému soudu v Praze domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany se podle ust. § 16

odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) zamítá jako zjevně nedůvodná.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce nesouhlasil s postupem žalovaného, který meritorně nepřezkoumal jeho žádost, a namísto toho ji zamítl jako zjevně nedůvodnou. V tomto ohledu dovodil rozpor s ustanoveními § 2 odst. 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Žalovanému tak vytkl nedostatečné zjištění skutkového stavu.
3. V souvislosti s tím žalobce namítal nedostatek prostoru, který mu byl poskytnut k tomu, aby dostatečně odůvodnil svoji žádost. Z toho důvodu nemohly být zjištěny skutečnosti podstatné pro správné posouzení důvodnosti žádosti. Žalobce v této souvislosti žalovanému vytkl, že vycházel zejména z obsahu žádosti a konaného pohovoru, což nemůže být podle jeho mínění dostatečné pro zjištění stavu věci bez důvodných pochybností.
4. K tvrzeným skutečnostem uvedl, že žalovaný nesprávně interpretoval a zaměnil žalobcovy důvody odchodu z vlasti s důvody, pro které podal svou žádost. Žalobce připouští, že jím tvrzené důvody odchodu z vlasti byly pouze ekonomického charakteru, ovšem zároveň dodává, že svou žádost podal z obav z návratu do vlasti.
5. Obavy z návratu do vlasti odůvodnil složitou situací navrátilců, kdy vietnamská vláda podporuje emigraci občanů z Vietnamu. Při návratu se obává nemožnosti splacení svých dluhů a zisku zaměstnání. S ohledem na to je přesvědčen, že jeho návrat může vést k azylově relevantní vážné újmě. Ta spočívá v riziku mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání.
6. Žalovanému vytkl, že se těmito okolnostmi ve svém rozhodování vůbec nezabýval. Podotkl, že není vždy v možnostech žadatele zcela detailně popsat všechny okolnosti své žádosti. Namítal též nedostatečnou snahu žalovaného zjistit skutečný stav věci. Rozhodnutí žalovaného vnímá jako nespravedlivé a přepjatě formalistické, načež namítl porušení svého práva na spravedlivý proces.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný s žalobou a v ní uplatněnými námitkami nesouhlasil a odkázal na obsah správního spisu. V průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žalobce jsou pouze ekonomické důvody. V České republice chce pracovat a vydělat peníze, aby mohl splácet svůj dluh ve Vietnamu. Žalobce v průběhu správního řízení netvrdil a žalovaný ani nezjistil žádné skutečnosti svědčící o tom, že by žalobce byl ve vlasti vystaven jednání vykazujícím znaky pronásledování nebo hrozící vážné újmy. Žalobci nic nebránilo k dřívějšímu podání žádosti. Tu podle žalovaného podává až nyní, aby znemožnil své vyhoštění.
8. Žalovaný považuje své rozhodnutí za zákonné, přezkoumatelné a vycházející z dostatečně zjištěného skutkového stavu, proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Obsah správního spisu

9. Dne 24. 1. 2025 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 3. 2. 2025 žalobce poskytl údaje k podané žádosti, v nichž uvedl, že je X státní příslušnosti a X

národnosti. Je schopen se dorozumět vietnamsky. Žalobce je bez náboženského vyznání, nebyl nikdy členem politické strany nebo skupiny ani nebyl politicky aktivní. Je ženatý. Má dva syny a jednu dceru. Rodina žije ve X. Z vlasti vycestoval dne 16. 7. 2024 do Maďarska. V srpnu téhož roku přicestoval vlakem do ČR. Je zdravý a nikdy nebyl trestně stíháný. Poté sdělil své důvody, pro něž podal žádost o mezinárodní ochranu. Předně vycestoval z Vietnamu, aby v Evropě mohl pracovat. Zároveň si vzal půjčku na cestu, přičemž počítal s tím, že si v Maďarsku najde práci. Tam však práci nenašel, proto se rozhodl odcestovat do ČR, aby zde získal pracovní povolení a mohl zde tak legálně pracovat.

10. Téhož dne s žalobcem žalovaný provedl pohovor, v němž žalobce vypověděl, že se ve vlasti živil jako pomocník na stavbách. Poté znovu sdělil, že se v roce 2024 rozhodl Vietnam opustit z důvodu, aby si našel práci. V Maďarsku žádná práce nebyla a vízum mu nebylo prodlouženo, proto cestoval do ČR. Na cestu do Evropy si musel vzít půjčku ve výši 400 000 Kč od banky. Pokud by se vrátil zpět do Vietnamu, nebyl by schopen bance zaplatit. Ani by si nemohl najít práci a uživit svou rodinu. Stěhování v rámci Vietnamu nelze připustit, jelikož by nebylo pro žalobce možné sehnat místo k bydlení. V ČR nemá žádné povolení k pobytu. Pracoval zde pouze brigádně. Veškeré výdělků posílal své ženě do Vietnamu. Dluh ani z části nesplatil. Ve Vietnamu neměl žádné problémy, a to ani s policií nebo státními orgány. V ČR nemá žádné rodinné příslušníky. Na dotaz, zda jediným důvodem, proč se rozhodl vycestovat z Vietnamu, byly ekonomické důvody, odpověděl, že ano. Žalobce zároveň na výslovný dotaz potvrdil, že uvedl všechny důvody ke své žádosti o mezinárodní ochranu. K otázce, zda by chtěl v závěru pohovoru uvést nějaké skutečnosti, které by měl správní orgán vzít v potaz během posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, sdělil, že by zde chtěl oficiálně zůstat, chtěl by zde žít a pracovat, aby splatil svůj dluh a mohl zabezpečit svoji rodinu.
11. Žalovaný si za účelem posouzení žádosti žalobkyně opatřil i písemné materiály obsahující informace o zemi původu. Konkrétně se jednalo o Informaci OAMP – Vietnam – Bezpečnostní a politická situace v zemi, ze dne 4. 6. 2024. Z ní plyne, že v domovské zemi žalobce po desetiletí vládne Komunistická strana Vietnamu (KSV). Její politbyro určuje, kdo bude zastávat nejvyšší funkce ve státě. Prezident je volen Národním shromážděním na pět let a jmenuje předsedu vlády, kterého následně parlament potvrdí. Volby jsou pod přísnou kontrolou, KSV je jedinou zákonem uznanou stranou, dominuje ve všech volbách a prověřuje všechny kandidáty. Poslední volby se uskutečnily v roce 2021 a nemohou být považovány za svobodné ani spravedlivé. Za poslední rok a půl odstoupili ve Vietnamu dva prezidenti a předseda parlamentu, všichni kvůli nespecifikovaným „pochybením“ či porušení stanov strany. Vláda příležitostně podnikla nápravná opatření, včetně stíhání úředníků, kteří se dopustili porušování lidských práv, ale většinou jednají tyto osoby beztrestně. Vietnam je členem Organizace spojených národů a přistoupil k základním úmluvám v oblasti lidských práv a základních svobod. Ústava a jiné zákony zakazují týrání, mučení, tělesné tresty nebo zacházení poškozující zdraví. Zadržení však hlásili porušování těchto norem ze strany příslušníků ozbrojených složek a pracovníků ministerstva veřejné bezpečnosti. Špatné zacházení se netýká pouze aktivistů nebo osob zapojených do politiky. Úřady stíhaly některé policisty či úředníky podílející se na násilnostech, k vyšetřování ale docházelo zřídka. Podmínky ve věznicích se liší podle provincie, jsou většinou strohé, ale život neohrožují. V zemi lze uložit trest smrti mimo jiné za velezradu,

špionáž, úplatkářství a drogové trestné činy. V roce 2023 bylo k tomuto trestu odsouzeno 122 osob, počet vykonaných poprav je považován za státní tajemství. Ústava zaručuje svobodné cestování po zemi i do zahraničí, a to není až na výjimky omezováno. Vláda spolupracovala s Úřadem vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, zákon nicméně neumožňuje udělení azylu nebo statusu uprchlíka a vláda neměla vytvořený systém pro poskytování ochrany těmto osobám. Ve Vietnamu neprobíhá občanská válka, ani nebyl tento stát v konfliktu s jinou zemí.

12. Před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaný vyrozuměl žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ze dne 24. 2. 2025 vyplývá, že se žalobce téhož dne dostavil na příslušné pracoviště. Na výslovný dotaz uvedl, že se nechce seznámit s obsahem podkladů pro vydání rozhodnutí ani se k těmto podkladům vyjadřovat nebo navrhopvat jejich doplnění. Zároveň nechce uvést žádné další skutečnosti nebo nové informace, které by měl vzít žalovaný v úvahu při posouzení jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
13. Následně žalovaný vydal napadené rozhodnutí, k jehož převzetí byl žalobce předvolán. Ten se k převzetí napadeného rozhodnutí dostavil dne 19. 3. 2025, jak vyplývá z protokolu o předání rozhodnutí, pročež téhož dne napadené rozhodnutí nabylo právní moci. Podstatným obsahem napadeného rozhodnutí je závěr, že žalobce podal svou žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze a jen z ekonomických důvodů a zároveň neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Z toho důvodu žalovaný shledal naplnění podmínek § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu a žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

14. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) a § 32 odst. 9 zákona o azylu.
15. Soud ve věci rozhodl nakonec bez jednání ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný s rozhodnutím věci bez nařízení jednání výslovně souhlasil. Žalobce sice původně s rozhodnutím věci bez nařízení jednání výslovně nesouhlasil, avšak po jeho nařízení (a po změně právního zastoupení) toto svoje stanovisko přehodnotil a s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasil, pročež soud nařízené jednání zrušil.
16. Při posouzení věci vycházel zejména z následujících ustanovení právních předpisů.
17. Podle ust. § 12 zákona o azylu *se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec dle písm. a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo dle písm. b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
18. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho*

případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

19. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje *a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
20. Podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu brozí vážná újma podle § 14a a zároveň uvádí pouze ekonomické důvody.
21. Soud se prvně zabýval tvrzením žalobce, že mu žalovaný neumožnil sdělit veškeré důvody podané žádosti. Soud po přezkoumání obsahu správního spisu nemůže žalobci v tomto směru přitakat. Ze správního spisu je zřejmé, že žalobce měl v průběhu řízení několik možností sdělit žalovanému veškeré důležité skutečnosti, ke kterým by mělo být dle jeho názoru přihlédnuto. První příležitost se mu naskytla dne 3. 2. 2025 kdy v poskytnutí údajů k žádosti mohl uvést všechny důvody, které jej vedly k podání žádosti. Téhož dne se účastnil pohovoru, na kterém mu byly položeny alespoň dva přímé dotazy, jejichž cílem bylo zjistit, zda žalobce má i jiné dodatečné důvody, pro které podal svou žádost, které nejsou ekonomického charakteru. Závěrem mu bylo umožněno sdělit skutečnosti, ke kterým by dle jeho názoru měl žalovaný přihlédnout. Avšak žalobce tyto příležitosti nijak nevyužil k tomu, aby namítal v žalobě tvrzené nebezpečí vážné újmy, která spočívá v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení.
22. Žalobce rovněž nevyužil možnosti, která se mu naskytla dne 24. 2. 2025, kdy v rámci seznámení se s podklady mohl tyto podklady doplnit o skutečnosti, či tvrzení, která by žalovaný podle jeho mínění měl zohlednit. Tento úkon byl v časovém odstupu několika týdnů od konaného pohovoru. Žalobce tak měl dostatek času reflektovat a vyhodnotit dosavadní průběh řízení a případně doplnit podklady o skutečnosti, které se mu nepodařilo na pohovoru sdělit.
23. Soud k tomuto sděluje, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu musí žadatel v řízení o udělení mezinárodní ochrany nejprve tvrdit existenci důvodů relevantních z hlediska mezinárodní ochrany. Správní orgán je následně povinen zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel uvedl. Není ovšem jeho úkolem za žadatele tyto důvody domýšlet (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003–59).
24. Pokud jde o žalobcovu námitku nedostatečného zjištění skutkového stavu, Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně konstatuje, že je to právě žadatel o mezinárodní ochranu, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013–38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014–48). Správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně. Nepřísluší

mu tak domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k nim učinit příslušná skutková zjištění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003–41, či usnesení ze dne 19. 10. 2020, č. j. 4 Azs 277/2018–60).

25. V kontextu výše uvedeného nelze žalovanému vyčítat, že vycházel primárně z obsahu žádosti a pohovoru, které obsahují kvalitativně nejlepší výpovědi žalobce. Zároveň platí, že pokud tyto výpovědi obsahují pouze ekonomické důvody, které nemohou být důvodem pro přiznání mezinárodní ochrany, nelze po žalovaném rozumně požadovat, aby mezi podklady pro rozhodnutí pojal např. podrobné zprávy o situaci dlužníků a jejich ochraně ve Vietnamu, pokud žalobce v tomto ohledu nevyjádřil například obavu o svůj život a zároveň uvedl, že věřitelem je bankovní instituce.
26. Žalobci lze přisvědčit, že žalovaný má povinnost vyvinout určitou snahu k tomu, aby spolehlivě zjistil skutkový stav. Žalovaný by tak měl vést pohovor s žadatelem o mezinárodní ochranu tak, aby položené otázky důsledně směřovaly ke zjištění veškerých rozhodných skutečností a k prověření věrohodnosti žadatelova azylového příběhu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017–36). Dle zjištění soudu se tak v případě žalobce stalo (viz bod 10 tohoto odůvodnění kde je shrnut obsah pohovoru, k němuž se poté soud vyjadřuje v bodě 21 tohoto odůvodnění).
27. Ze spisových podkladů soud nedovozuje, že by žalobce vyjádřil obavu z azylově relevantního pronásledování dle § 12 zákona o azylu či akcentoval svou obavu z vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že tvrzené skutečnosti jsou ekonomického charakteru. Azylový příběh žalobce se týká jeho snahy uživit svou rodinu prací v zahraničí. Žalobce popisuje své důvody, které jej k tomuto rozhodnutí vedly. Zároveň sděluje své obavy z návratu, které souvisí s nemožností najít si práci a zaplatit dluh bance, který vznikl v rámci půjčky na cestu do Evropy. Všechny tyto důvody se dle názoru soudu týkají ekonomické sféry.
28. Podle setrvalé judikatury Nejvyššího správního soudu nelze ekonomické důvody žádosti o mezinárodní ochranu považovat za hrozbu pronásledování nebo vážné újmy ve smyslu § 12, resp. § 14a zákona o azylu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2003 č. j. 4 Azs 31/2003–64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003–65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003–54).
29. S ohledem na tvrzení žalobce, že i tak může nastat situace, v níž budu i obtíže hospodářského charakteru azylově relevantní, je na místě přistupovat k zamítnutí žádosti z tohoto důvodu obezřetně, neboť „[u]stanovení § 16 odst. 1 písm. a) AZ (...) explicitně zdůrazňuje, že žádost o udělení mezinárodní ochrany se zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel „uvádí pouze ekonomické důvody“ (důraz doplněn). Z toho plyne, že pokud žadatel uvádí kromě ekonomických důvodů i důvody (potenciálně) azylově relevantní, není zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné na místě. Toto striktní vyloučení ekonomických důvodů navíc na první pohled pomíjí, že i ekonomické problémy mohou být za určité situace příznaky pronásledování ve smyslu § 12 AZ. Nicméně § 16 odst. 1 písm. a) AZ je nutno vykládat tak, že se vztahuje (resp. vztahovalo; k tomu viz níže) primárně na absenci spojitosti mezi pronásledováním a důvody pronásledování, a nikoliv na absenci samotného pronásledování.“ (KOSAŘ, D., MOLEK, P., HONUSKOVÁ, V., JURMAN, M., LUPAČOVÁ, H. Zákon o azylu. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2010. ISBN

978-80-7357-476-5.) V tomto závěru se odborná literatura shoduje, „[v] odst. 1 pod písm. a) až g) jsou vymezeny taxativní důvody, kdy lze žádost zamítnout jako zjevně nedůvodnou za předpokladu, že je zároveň splněna podmínka daná úvodní částí ustanovení, tedy že žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma podle § 12 a § 14a.“ (CHMELÍČKOVÁ, N. a VOTOČKOVÁ, V. Zákon o azylu. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2024. ISBN 978-80-7552-479-9.) Má-li být žádost zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, je tedy třeba, aby byly tvrzeny pouze důvody ekonomické a „žádné jiné“. Naopak uvedení, byť náznaku, jiné pohnutky bude mít za následek plné meritorní posouzení žádosti.

30. V minulosti se takovými případy zabývaly též správní soudy. Podle usnesení NSS ze dne 27. 8. 2008, č. j. 5 Azs 60/2008-69, „[u]stanovení § 12 zákona o azylu vymezuje důvody pro udělení azylu taxativně. Ekonomické důvody mezi ně nepatří (...). Sama stěžovatelka uvádí, že ekonomické důvody mohou být za určitých okolností důvodem ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, pokud tyto problémy existenčně jednotlivce ohrožují a pokud k nim zároveň došlo z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Aniž by Nejvyšší správní soud posuzoval splnění první podmínky, musí konstatovat, že druhá podmínka [kauzální nexus mezi ekonomickou situací stěžovatelky a azylově relevantními důvody uvedenými v § 12 písm. b) zákona o azylu] není v projednávaném případě splněna a z tvrzení stěžovatelky nevyplyvá.“ Za určité situace může být tento druh problémů důvodem pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, nicméně dle rozsudku NSS ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, ze dne 31. 10. 2003, „[o]btíže žadatele o azyl, spočívající v nemožnosti splácení dluhu soukromým osobám v zemi původu, nelze bez přistoupení dalších zvláštních zřetelů hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.“ Tuto argumentaci NSS dále rozvinul v rozsudku ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60, podle nějž lze „udělení azylu z humanitárních důvodů připustit i tehdy, uvádí-li žadatel potíže ekonomického charakteru. Vždy ale musí jít v tomto ohledu (např. co do míry postižení, délky jeho trvání atd.) o extrémní případ, který navíc má svůj původ v okolnostech relevantních z pohledu ostatních, standardních azylových důvodů. To znamená, že špatná ekonomická situace žadatele je následkem nebo průvodním jevem pronásledování státními orgány v zemi původu pro jeho politické přesvědčení, rasu, národnost, náboženství a podobně.“ Pro úplnost soud dodává, že uvedené závěry lze vztáhnout i na institut doplňkové ochrany (např. usnesení NSS ze dne 18. 7. 2024, č. j. 5 Azs 26/2024-15).
31. Aby tedy byly ekonomické důvody azylově relevantní, musela by tu být příčinná souvislost mezi pronásledováním (vážnou újmou) a takovou nepříznivou situací, která žalobce ohrožuje až existenčně. V případě humanitárního azylu by musely tyto pohnutky alespoň navázané na ostatní azylové důvody, navíc musí jít o případy zcela výjimečné. Je ovšem zjevné, že taková situace tu v případě žalobce není. Žalobce výslovně uvedl, že si nemohl najít ve Vietnamu práci, půjčil si na cestu do Evropy peníze v bance, v ČR chce žít a pracovat, aby zabezpečil rodinu. Naopak v průběhu správního řízení netvrdil, že by měl ve vlasti problém s policií nebo státními orgány, naopak výslovně zmínil, že ekonomické důvody jsou jedinou pohnutkou žádosti. Přeje si v ČR žít a pracovat, aby zabezpečil rodinu. Žalobce uvedl, že ze země původu odešel z hospodářských důvodů a z téže příčiny chce v zemi setrvat. Obává se vážné újmy, ale blíže ji nijak nespecifikuje a argumentaci stáčí opět k ekonomickým pohnutkám, které, jak bylo výše uvedeno, samy o sobě důvodem pro udělení jakékoliv formy mezinárodní

- ochrany nejsou. Nezbyvá tedy než uzavřít, že žádost byla podána výlučně z důvodů ekonomických, a bylo tedy možné ji zamítnout podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu. Žalobce ještě uvedl, že nelze vyloučit perzekuci ze strany státu či soukromých osob. Takové tvrzení se nicméně objevuje poprvé v žalobě, není blíže konkretizováno ani ničím podloženo, a soud k němu proto nepřihlédl.
32. Žalovaný postupoval správně, pokud žádost takto posoudil a nepochybil, když žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou, neboť byly naplněny požadavky ust. § 16 odst. 1 písm. a) zákona o azylu, jelikož žalobce skutečně uváděl jen ekonomické důvody, nikoliv skutečnosti svědčící o možném pronásledování či hrozbě vážné újmy.
33. S ohledem na to není rozhodné zodpovědět otázku, zda žalovaný zaměnil důvody pro odchod z vlasti s důvody pro podání žádosti, jelikož žádné relevantní důvody (ať už pro odchod z vlasti nebo pro podání žádosti), na základě kterých by bylo možno mezinárodní ochranu udělit, žalobce v průběhu řízení netvrdil.
34. Žalobce ve své žalobě dále uvádí, že žalovaný nepřihlédl ke skutečnosti, kterou popisuje Informace OAMP ze dne 4. 6. 2024. Touto skutečností je cílená podpora emigrace ze strany státních orgánů Vietnamu. Žalobce proto rozporuje závěr o svém bezproblémovém návratu, který konkretizuje nemožností zisku zaměstnání pro chybějící sociální systém a vysoké dluhy, které po něm budou vymáhány. Dle žalobce tyto skutečnosti mohou vést ke vzniku azylově relevantní situace představující pro něj vážnou újmu.
35. Soud s ohledem na výše uvedené k tomuto žalobnímu bodu sděluje, že samotná absence sociálního systému či vysoké dluhy a nemožnost zisku zaměstnání nepředstavují azylově relevantní vážnou újmu. Tyto tvrzené okolnosti jsou ekonomického charakteru. Bez bližšího přiblížení situace, která dle žalobce může nastat a způsobit vážnou újmu, nelze dovodit, že je žalobce vystaven skutečnému nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Takový závěr by byl čistě spekulativní. Předestřené riziko možnosti vzniku azylově relevantní situace proto nemůže splňovat definici reálného nebezpečí, na které žalobce odkazuje. Soud ve světle výše uvedené judikatury opakuje, že není možné po žalovaném žádat, aby tuto situaci za žalobce domýšlel a osvětlil.
36. Soud uzavírá, že žalovaný při posuzování důvodnosti žádosti nepochybil. Za tímto účelem provedl s žalobcem pohovor, při kterém mu umožnil sdělit všechny podstatné skutečnosti týkající se zejména důvodů podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, opuštění vlasti a jeho života v zemi původu. Žalovaný také shromáždil dostatek aktuálních a relevantních informací o zemi žalobcova původu v přiměřeném rozsahu k tvrzeným skutečnostem a umožnil žalobci provést jejich doplnění a vyjádření se k nim před vydáním rozhodnutí. Žalovaný se tak zabýval skutečnostmi, jež v průběhu správního řízení vyšly najevo, jakož i tvrzeními žalobce. Soud tak má za to, že vydáním napadeného rozhodnutí nedošlo k porušení žádného ustanovení správního řádu ani zákona o azylu.

VI. Závěr a náklady řízení

37. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny. Zároveň v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by bylo nutno přihlížet z úřední povinnosti. Podanou žalobu proto zdejší soud zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.

38. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalovanému žádné náklady řízení v řízení před zdejším soudem nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 9. října 2025

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce